

IZHAJA

vsak petek (po potrebi tudi večkrat) z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo in pošiljajo uredništvu lista „Mir“ Prevalje, Koroško.

Osebni pogovor od 11. do 12. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani tista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

Dopisom je treba za odgovor priložiti poštno znamko.

Nefrankirani dopisi se ne sprejmejo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev

VELJA

za Jugoslavijo . . . . . K 10—
za ostalo inozemstvo . . . . . „ 15—
za celo leto.

Naročnina naj se plačuje v naprej.
Posamezna številka velja 20 h.

Za oglasila se plačuje po 20 h, med besedilom po 40 h za 1 cm² vsakokrat; minimum 24 cm². — Za poslano se plačuje po 30 h, za parte, zahvale in izjave ter za oglase med besedilom po 40 h za 1 cm². — Za male oglase se plačuje po 10 h za besedo vsakokrat; minimum 1 K.

Za izvestilo pri upravn. 1 K posebej. Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravništvo lista „Mir“, Prevalje, Koroško.

Leto XXXVIII.

Prevalje, 3. oktobra 1919.

Št. 32.

Na vojnih razvalinah.

Beligrad, 24. sept. 1919.

Dolgotrajnim vojnem so vedno sledili notranji boji v vojskujočih se državah. To je naravna posledica vsake večje vojske; vojska obogati en, razmeroma majhen del državljanov, večji del pa občuti strašne posledice vojske, zlasti če je bila država premagana. Vsakdo se brani prevzeti bremena in jih skuša odvaliti na drugega. Tako se začnejo boji posameznih slojev, ki vodijo državo v revolucije. Kaj čudno potem, da ima najgroznejša vojska, kar obstoji svet, najhujše posledice; rodila je revolucijo v Rusiji in to mogočno državo razbila. V Rusiji teče neprestano kri, ljudje so popolnoma obubožali, delo vse stoji, draginja je neznosna in lakota trka celo na dur najbogatejših ljudi.

Za Rusijo so prišle na vrsto Nemčija, Nemška Avstrija in Ogrska. Kolikor je Ogrska bila udarjena med svetovno vojsko, toliko bolj občuti sedaj posledice revolucije. Rumuni, ki so revolucijo ogrskih komunistov zadušili, so Madžare oplenili in sicer tako korenito, kakor so se prej med vojsko naučili od Nemcev in Madžarov. V Nemčiji in Nemški Avstriji je strah pred mirovno konferenco v Parizu notranje boje nekoliko zadržal in nemški narod nekoliko pomiril, toda notranjih, socialnih bojev za bodočnost ni onemogočil. Strašna bremena, ki jih je tema državam naložila pariška konferenca, bode narod še bolj občutil in ga gnal v obup. Vesti nekaterih nemških listov, da je v Nemčiji že vse urejeno in da prej tako bogata industrija v Nemčiji deluje, kakor pred vojno, so prazne bajke. Očividci pripovedujejo, da tudi v največjih industrijskih mestih Nemčije delo počiva in le tupatam se iz kakega tovarniškega dimnika vali dim. Manjka surovin, v delavskih masah pa tudi veselja do dela.

Splošno je pa znano, da je danes Nemška Avstrija najrevnejša država. Ziveti more samo od milosti drugih. Avstrijski Nemci so bili prej vajeni samo ukazovati, na mirovni konferenci so pa njeni zastopniki s sklenjenimi rokami milo prosili, naj se antanta Nemške Avstrije za božjo voljo usmili in ji pusti vsaj toliko, da bode mogla sploh živeti, četudi še tako slabo, tako revno. Ker se meje med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo na Koroškem niso končno določene, še skuša Nemška Avstrija pred

ljudstvom na meji prikriti, kakšno težko butaro da bo morala naložiti svojim državljanom, da bo mogla vsaj hirati. Ze sklenjeno 70—80% oddajo premoženja je na pritisk koroških Nemcev odložila do trenutka, ko bo končano ljudsko glasovanje na Koroškem. Vse gozdove bo dala pod sekvester in bo dobiček iz teh gozdov porabljala za izplačevanje vojne odškodnine; na Nižje-Avstrijskem je s to sekvestracijo že pričela. Ljudstvo v Nemško Avstriji ne trpi samo pomanjkanje, ampak ponekod naravnost gladuje. Mesa ni, ker ni živine; živino pa bo morala še oddati kot vojno odškodnino Jugoslaviji, Rumuniji in še drugim zmagovitim državam. Po stari navadi bi pa Nemci pobrali to živino najprej v razmerno največjem številu pri slovenskih kmetih. Zato se tako trudijo, da bi dobili pod Nemško Avstrijo tudi koroške Slovence, da bi jim ti odvzeli nekoliko težkih bremen.

Ravnokotako jim primanjkuje žita in moke. Ker e Nemška Avstrija povečini gorata, tudi pozneje nikdar ne bo mogla pridelati toliko žita, kolikor ga potrebuje, zlasti še zato ne, ker je od vsega prebivalstva polovica meščanov in drugih takih ljudi, ki nič ne pridelujejo, pa vendar imajo zdrave želodce. O masti in špehu pa sploh ni govora!

Premoga (kolna) pa primanjkuje, da so morali število vlakov silno zmanjšati in da bo železniški obrat sploh obstal, ako se ne usmilito njihovih prošelj prej najbolj osovraženi Cehi.

Toda s čim vse to nakupiti v sosednih državah, ko nemško-žigosana krona strašno pada in izgublja vedno bolj veljavo, blaga za izmenjavo je pa veliko premalo, ker manjka surovin za izdelovanje? Zadnji čas je izdala dunajska vlada pa vse nemške banke ukaz, naj nabirajo jugoslovansko žigosan denar in da ga naj ne izdajajo; avstrijska vlada ve, da se bo vrednost našega denarja zboljšala z našim izvozom, pa ga potrebuje tudi, da bi mogla pri nas nakupovati živila, ker jih za nemško-žigosan denar ne dobi.

Pa kaj bi našteval vso to revščino v Nemški Avstriji; saj je več ali manj tako znana. Treba je govoriti samo s kakim Avstrijcem, ki pride v Jugoslavijo, seveda ne s kakim agentom, poslanim in plačanim od deželne vlade nemških Korošcev v St. Vidu; takih agentov je vse polno, ki med naše slovensko ljudstvo trosijo debele laži, da bi je preslepili. Naravnost užitek je n. pr. gledati Dunajčane ali pa Gradčane v mariborskih gostilnah, s kakim zado-

voljstvom in slastjo da uživajo jugoslovansko hrano; po dve ali tri velike porcije naenkrat!

Dolgotrajna vojska je vsekała globoke rane tudi zmagovitim državam. Le Amerika je takorekoč nedotaknjena, ker je med vojsko obogatela in še le zadnji hip posegla z orožjem vmes. Delavski sloji pa tudi tam čutijo vojne posledice, ker silno narasla vojna industrija nima več odjemalcev in veliko število tovarn stoji.

Angleška si je ohranila od ostale antante še najboljše finance in anglosaško plemo (Angleška in Amerika) najresneje ogroža francosko trgovino, da jo popolnoma izpodrine. Pa tudi Angleška stoji pred dolgotrajnimi socialnimi boji.

Francoska trdo čuti posledice svetovne vojne in zato ima tudi na mirovni konferenci vezane roke; bori se za svojo bodočnost. Njene velike zaveznice, stare, mogočne Rusije, ni. Zato se na vzhodu skatla naslanjati na Poljsko in Rumunijo, na jugozahodu pa išče zveze z Italijo, ki jo sicer francoski narod sovraži iz dna duše. Francijo čakajo še težki dnevi: draginja, večja kot v Jugoslaviji, velik del opustošene dežele, od Nemcev uničeni premogovniki in tovarne, nezadovoljnost ljudstva, nerešeno mezdno vprašanje (zaslužek), vse to bo komaj mogla spraviti v red z veliko vojno odškodnino, ki jo dobi. To stanje Francoske, nam sicer zelo naklonjene, je bilo tudi našim mejam zelo v škodo, ker se Francija ni upala in ni mogla potegovati za nas, kakor ji je velevala njena naklonjenost do Jugoslovancov. Kot mačka je prežala na francoske diplomate Italija, ki je povsod intrigirala zoper našo državo, tudi na Koroškem. Italija ima slabo vest, zato se nas boji in bi nas rada okrcala, kjerkoli mogoče, da bi ji ne bili v bodočnosti preveč nevarni.

Dejstvo je, da je imela Italija zelo spretno diplomate in voditelje in je na konferenci dosedaj neprimeroma več žela, nego je zaslužila. Toda kdo ji jamči, da bo svoj krivični delež tudi ohranila? Zegre disciplina njene armade v kose in socialisti dvigajo glave. Njeno prebivalstvo strada, njene finance so strahovito trpele in s svojo drznostjo se je svojim zaveznicam precej odtujila, deloma naravnost osovražila. Celo v Nemški Avstriji, ki ji je proti nam pomagala, se čuje dan za dnem več glasov jeze in sovrašstva do Italije, ki je oropala Nemško Avstrijo za najlepši del nemške Tirolske. Italija se bo še bridko ke-

PODLISTEK.

Dragemu bratu v slovo.

Težka bol mi leži na srcu. Tisti lepi pomladanski večer, ob katerem sva si zadnjikrat segla v roke, tisti krasni dan, nikdar te ne pozabim. Tiste zadnje besede, tista Tvoja oporoka: „Bodi zvest in odkritosrčen Jugoslovan in zadnjikrat odhajam!“ Sanje, kot bi bilo včeraj, ne, ravnokar. Cil, jak, ljubeznjiv, kot si znaš biti samo Ti, si stal pri meni. Nikdar Te ne pozabim. Kako bi bilo to mogoče, ko bi Te zdaj tako zelo rabil. Kolikokrat sva si stisnila roki, upajoč ob ločitvi, vesela ob svidenju. Padel si na razvalinah stare Avstrije, ali Tvoje srce je bilo za našo Jugoslavijo, za katero je tudi udarilo zadnjikrat.

„Rad položim svoje mlado življenje na oltar, ko bi to pomagalo“, rekel si mi ob zadnji ločitvi. Ali si slutil, da se bo to le prehitro zgodilo? Na svidenje! Opazil sem v Tvojem očesu svitlo solzo, kot nikdar poprej. Razumel sem Te. Vrnil si se, dragi, zakaj se

skrivaš za te mrzle, odurne stene. Spavaš. Na svidenje!

In jaz mislim. — Borba v srcu, kaj me tako le mučiš? — Zakaj mi ne odgovoriš? — Čakam ob Tvoji hladni gomili. Poznal sem Te, kakor Te mnogi niso. — Saj sem daroval svoje mlado življenje za Te in Tvoje otroke, katere sem tako pristrčno ljubil. — O, sedaj Te razumem. — Bil si odkrit, neustrašen, nisi maral za tisto odurno, grdo klečeplazstvo, zato so Te pahnil iz svoje srede.

Dragi, tudi jaz sem bil tam, da izpolnim Tvojo oporoko, katero si mi zapustil, izpolnil sem Tvoje srčne želje . . .

A moje srce, moj duh je plaval s Teboj. Morebiti Ti tega nisi slutil. A našla se bodeva tam, koder si dosegel ne le krono večnega življenja, ampak tudi požrtvovalnosti, nesebičnosti ljubezni do brata. Vojska, strašna beseda, prijateljstvo v vojski, sladkost, ki sem jo užival s Teboj.

Moj pogled je obrnjen v sinje višave, da Te zopet vidim, a še z večjo skrbjo in v srcu polnim u-

panjem na slavno in mogočno jugoslovansko domovino, gledajoč, da se utrdi kot nepremagljiva trdnjava ob srditih valovih sinjega Adrijanskega morja. Dragi, zastonj Te čakam. Ni Ti bilo usojeno, gledati sicer naše, a še vedno v divjih valovih se nahajajoča prosto jugoslovansko morje.

Prazno, zastonj — črna zemlja Te je zakrila! Govoril bi Ti še dalje, pa nepopisna bol se vzdiguje v mojem srcu.

Tvoj duh, on je v meni. — Tvoji ideali, moji so. Tvojo domovinsko ljubezen čutim z vedno večjo ljubeznijo.

Tvoja smrt je seme. — Spavaj dragi! — Vzivaj toliko zaželjeno prostost in zmago pri najpravičnejšem in najvišjem gospodu! — Izprosi pa tudi še meni zmago pri gospodu vojskih trum na duši in telesu, posebno pa kar si sam najbolj in tolikokrat želel, mogočno, nerazdružljivo in nepremagljivo jugoslovansko domovino.

Spavaj — dragi — spavaj v hladni in tuji zemlji, do enkratnega srečnega svidenja tam nad zvezdami!

Ivan Klančnik.

Koroški Slovenci! Delujmo resno in smotreno na to, da pri ljudskem glasovanju ne izgubimo niti enega glasu! Bodimo vsak na svojem mestu, delajmo vsak po svojih močeh!

sala, morda prej, nego sanja danes na Reki njen pajaco in vojskovodja D'Annunzio.

O drugih manjših državah, kakor o Bolgariji, Turški, Belgiji, ni treba govoriti, da se pokaže gorje, ki ga je prinesla svetovna vojska. O naši državi drugič!

Kdor premišljuje vse to gorje, se mu nehotično vrvira na misel vprašanje, kdo je to zakrivil. Avstrijska mirovna delegacija je na mirovni konferenci uradno priznala, da ste krivi svetovne vojske Nemčija in bivša Avstro-Ogrska; uradno je izjavila, da Srbija na sarajevskem umoru ne direktno in ne indirektno ni bila sokriva in torej tudi ni dala prav nobene povoda za vojsko. S tem je enkrat za vselej razgaljena do nagega kopa laži, ki so jo trosili v začetku vojske Nemci in dunajska vlada, da bi nahujskali nevedne slovanske narode na vojsko, ki jo je Avstro-Ogrska že zdavno prej pripravljala, Nemčija pa celo več nego 40 let.

Zato je nerazumljivo, da je pariška mirovna konferenca delila krivcem še usmiljenje na škodo onim narodom, ki so bili samo žrtev nemške in dunajske vlade. Nerazumljivo je, da je antanta opustila svoj program: popolno osvobodjenje malih narodov in da je odredila iz usmiljenja do Nemcev za Koroško plebiscit. To je bilo za nas ponižanje, ki ga ne pozabimo. Koroški Slovenci bodo pa vedeli, kako naj odgovorijo na to ponižanje, da se za vedno osvobodijo nemških vlad in njenih strašnih bremen!

Ljudski tabor v Dobrlivasi.

Ob lepi udeležbi se je vršil dne 28. septembra v Dobrlivasi ljudski tabor, ki je bil združen z nastopom Orlovke zveze v Ljubljani. S posebnim vlakom so se pripeljali že v soboto zvečer Orli. V nedeljo dopoldne je daroval sv. mašo g. generalni vikar in prošt Matija Randl. Po sv. daritvi se je pričelo na dvorišču benediktinskega samostana zborovanje. Kot prvi govornik je nastopil, burno pozdravljen naš general Maister, ki je pozdravil vse zbrane v imenu Narodnega sveta za Koroško, njegov lepi govor je končal s prošnjo, da naj Bog usliši našo prošnjo, da naj ostane ta lepa zemlja slovenska.

Poverjenik za uk in bogočastje dr. Verstovšek je naslikal obupen položaj v Nemški Avstriji, ki nam ponuja najboljši vojni material zastoj, da bi smela pri nas živež kupovati. Naslikal je položaj v coni B. Draginja je svetovna. Tudi Franciji, Italiji in drugih državah je vse drago. Govoril je o agrarni reformi in povdarjal, da mora na pokupljenih grofovskih posestvih zagospodariti zopet koroški kmet. Slovenski Korotan je najlepši del naše zemlje in bo tudi ostal. Govoru je sledilo burno pritrjevanje in živijo klici, vse je govorniku čestitalo.

Cilka Krekova je pozdravila v imenu Slov. ženske zveze in povdarjala, da mora priti kmečko delo zopet do veljave in časti.

Gospod Godina je govoril v imenu Prekmurcev, ki so še le par tednov osvobojeni. 1000 let so vzdihovali pod madžarskim jarmom. Ako bi sedaj vprašali Prekmurce, ko so skušili svobodo in gospodarske prednosti v Jugoslaviji, bi vsi enodušno izjavili: Jugoslavija, dobro nam je tukaj biti. Prinesel je tudi pozdrave bratom Orlom in sestram Orlicam od prekmurskega Orla.

Dr. Angela Piskernikova je govorila temperamentno in jako nazorno ter žela za svoja izvajanja priznanje in pohvalo zvestih poslušalcev in poslušalk.

Naš poslanec Fr. Smodej je prinesel pozdrave slovenskih in drugih jugoslovanskih poslancev iz Beograda. Z živo besedo je ovrgel laži nasprotnikov o naši državi. Opozarjal je, da moramo biti previdni pri zadnjem boju za našo osvoboditev, ker Nemec bo tudi sedaj trosil laži in agitiral na perfiden način. A ta boj se bode vršil brez pritiska nemških grofov in žandarjev. Izvoliti nam je življenje ali večno narodno smrt. Izvolimo življenje!

Podpredsednik Orlovke zveze g. Pirc je pozdravil koroške Orle, za katere je sedaj tudi prišlo osvobodjenje, kajti v stari Avstriji se niso smeli pokazati v kroju.

V pesniških besedah je nadpoštar Ravnihar bodril k narodnemu delu za glasovanje.

Župnik Bajec iz Št. Jariža na Dotenjskem je za zadnjo „križarsko vojsko“, ki jo naj izvozujemo z jugoslovansko trobojnico na prsih, Bog tako hoče.

Nazadnje je še v imenu Goričanov pozdravil gosp. Pavlin, ki je navduševal ljudstvo za glasovanje v prid naši državi.

Popoldne so nastopili Orli in Orlice ter izvajali elegantno in precizno lepe vaje, katere je spremljala orlovska godba. Kaj takega smo na Koroškem prvič videli. Ljudstvo se ni moglo načuditi lepemu nastopu in lepi disciplini. Orli in Orlice so žele vsesplošno priznanje in pohvalo.

Ljudstva je bilo nad 2000. Hvala vsem, ki so pripomogli, da se je ta prireditev tako lepo izvršila!

V nedeljo, 12. oktobra je v dolini pri Grabštajnu pri znanem Marijinem svetišču

veliki cerkveni shod

po sledečem sporedu: Od 7. do 9. ure so sv. maše in priložnost za sv. spoved in sv. obhajilo. Ob 9. uri slovesna sv. maša, ki jo daruje mil. g. prošt Gregor Einspieler in pri kateri poje pomnoženi cerkveni pevski zbor. Nato se vrši pri lepem vremenu ravnotam

veliki ljudski tabor.

Obljubili svojo pomoč priznani govorniki: g. general Maister, naša koroška prvoboriteljica g. Fr. Grafenauer in g. Fr. Smodej in buditeljica slov. ženstva dr. Angela Piskernik. Med govori bo svirala vojaška godba g. generala Maistra.

Po popoldanski službi božji, ki se vrši ob 2. uri je gospodarski shod, na katerem se bo razpravljalo o tekočih perečih vprašanjih, kakor o agrarni reformi, o vprašanju Celovca itd.

Po shodu koncert vojaške godbe.

Za jed in pijačo in tobak se bo poskrbelo.

Na noge vsi, stari in mladi, posamezni kakor družva in pridite, da z iskreno navdušenostjo in kremenito značajnostjo pokažete vsemu svetu in tudi Celovcu, da Slovenec hoče biti sedaj na svoji zemlji svoj gospod!

Politični pregled.

Vladna kriza

v Belemgradu še ni rešena. Mirovni delegati, ki so prišli v Beligrad poročat o zunanjem položaju, se trudijo, da bi se kriza čimprej rešila v smislu Jugoslovanskega kluba: Vse skupine naj bi bile v novi vladi zastopane. Zbornični predsednik se je te dni posvetoval glede sestave nove vlade s predsedniki posameznih klubov. Dr. Korošec mu je sporočil ogorčenje Jugoslovanskega kluba, da se vladna kriza iz osebnih razlogov tako dolgo zavlačuje; dejal je, da je treba klubu misliti na to, da se nagne na eno ali drugo stran ter napravi konec tej na grdih pojavih tako bogati krizi, če ne pride po krivdi velikih strank do koncentracijske (vzajemne) vlade, ki jo klub želi. Radikalci zahtevajo, da sestavi vlado Protič, demokrati pa so za dr. Pavloviča. Demokrati in socialisti izjavljajo, da ne gredo v vlado, ki bi ji predsedoval Protič.

Italija

je na razpotju. Na mirovni konferenci je zelo srečno vodila politiko v svojo korist. Zato se je prevzela in svoje zahteve preveč napela. Italijanski pesnik D'Annunzio je pridobil na svojo stran nekaj vojaštva, zasedel Reko in jo proglasil za italijansko. Tako je Italija hotela rešiti to težavno vprašanje in je upala, da mirovna konferenca ne bo resno ugovarjala. Zagovarjati bi se italijanski vladi ne bilo težko, ker je D'Annunzio zasedel Reko na svojo odgovornost. Italijani so najbrž prepričani, da mirovna konferenca ne bo rešila, čigavo da naj bo primorje, čigava Reka, in da bode sedanja demarkacijska črta ostala tudi meja med Italijo in Jugoslavijo. Toda Italija je delala račun brez krčmarja, brez Wilsona. Wilson nikdar ne bo pripustil Reke Italijanom in grozi, da bo Reko oblegal z ladjami na morju in jo izstradal. Italijanska vlada je v hudih škripcih. D'Annunzio pridobiva v Italiji vedno več pristašev in njegovi prijatelji že upajo, da bo nova D'Annunzijska vlada strmoglavila Nittijsko vlado in dala zasedeti po vojaštvu še nekatera dalmatinska mesta. Vojaštvo razcepljeno, en del za vlado, drugi za D'Annunzia, kar pomeni prvi predpogoj za uspešno revolucijo. Na drugi strani pa groze z revolucijo socialisti, ako D'Annunzio ne zgine z Reke. Wilson bo imel lasko nalogo, in Jugoslavija sme upati na dobro rešitev.

Ruski boljševiki

so bili v boju s Poljaki in z armadama generala Denikina v južni Rusiji in Kolčaka v Sibiriji poraženi. Angleški mornarji so zasedli Odeso. Trocki je pa izjavil nado, da bo kljub tem porazom premagal v najkrajšem času protiboljševiške zmagovalce.

Iz cone B.

Nemci žugajo. Svetovna vojna Nemce še vedno ni izpametovala. Dan za dnevom nam prihajajo obupni klici iz cone B in Beljaške okolice o hudodelstvih, ki jih uganjajo koroški Nemci nad mirnim slovenskim prebivalstvom. Na Gosposvetskem polju so Nemci nabili neke-mu slovenskemu župniku na hišna vrata seznam vseh

Slovencev s pozivom, da se naj takoj poberejo iz svojih domačij, sicer jih bodo ustrelili.

V Marjanišče v Celovcu ne sprejemajo sedaj nobenega slovenskega dijaka. Tako je izjavil vikar.

Na celovški gimnaziji študira letos še 7 slovenskih dijakov, v 2. razredu 2, v 3. 3, v 6. 1, v 7. 1, v 8. 1.

Dnevne vesti.

Cerkvene vesti. Vsled hude bolezni č. g. dekana Čemra v Velikovcu je imenovan za dekanijskega administratorja č. g. Fr. Treiber, župnik v Šent Rupertu pri Velikovcu. Za župnijskega administratorja v Velikovcu je imenovan g. kanonik Štih. Za vodjo Dijaškega doma v Velikovcu je imenovan g. kaplan Pavel Gril v Šmihelu nad Pliberkom.

Prenos višarske podobe Matere božje k Sv. Križu. Kakor mnogim drugim svetinjam, divja svetovna vojska tudi ni prizanesla božjim potom. Nam Slovincem je uničila dvoje najbolj priljubljenih: Sv. Goru in naše Sv. Višarje. Čudodelno podobo svetogorske Matere božje so prenesli v ljubljanski frančiškanski samostan in jo tam kmalu v cerkvi izpostavili zopet javnemu češčenju, ona s sv. Višarjem se je shranila v samostanu oo. frančiškanov v Mariboru. Na željo duhovščine ob koroško-štajerski meji in slovenskega ljudstva ter po odredbi slov. gen. vikarijata v Dobrlivasi se je častita podoba prenesla v romarsko cerkev Sv. Križa in Matere dobrega sveta nad Traberkom. Prej še je bila od 1. do 8. septembra izpostavljena pobožnemu ljudstvu v češčenje v veličastni baziliki Matere milosti v Mariboru.

V petek, dne 12. septembra je prenesla posebna deputacija podobo na vse zgodaj od oo. frančiškanov na kolodvor, kamor jo je spremljal č. o. gvardijan Severin Korošec, in z vlakom do Traberka. Na kolodvoru v Breznem so domača dekleta z vencic ozaljšala voz, v katerem je bila sv. podoba. V Traberku jo je pričakovalo na tisoče in tisoče vernega ljudstva. Od polnoči sem so prihajali na vozovih in peš, nabroj sta jih pripeljala vlaka iz Sinčevasi in Maribora.

Ko je bila čudodelna podoba postavljena na lepo okinčano nosilo, jo je črneški pevski zbor, pomnožen z drugimi pevci in pevkami, pozdravil z „Zdrava Marija“, na kar se je razvil prekrasen spreved proti Sv. Križu. Udeležilo se ga je nad 5000 ljudi. Najprej so korakali možki, glasno moleč rožni venec, za njimi oddelek našega vojaštva iz Dravberga. Sledila so belooblečena dekleta, nad 300, in Marijina družba iz Vogrč, nato duhovščina, 40 gg., pod vodstvom g. prošta Gr. Einspielerja in zastopnika gen. vikarijata, g. župnika Fr. Lasserja. Pevski zbor je prepeval vso pot lavretanske litanije in Marijine pesmi. Nato je prišel Marijin kip, ki ga je nosilo 8 belooblečenih deklet. Sledila je nepregledna vrsta žensk. Skozi pet lepo okinčanih slavolokov mimo deloma razsvetljenih hiš, preko mičnega dobrovskega polja, med gromenjem topičev se je premikal spreved gor k Sv. Križu. Pri angelu na Dobrovi ga je čakal traberški g. prošt V. Serajnik z asistenco. Na griču in potoma je čakalo spreved še zelo mnogo ljudstva, iz Guštanja in Kotelja sta prišli posebni procesiji.

Ob pol 10. uri smo dospeli s sv. kipom v krasno okinčano cerkev, kjer ga je med petjem Marijinega slavošpeva „Magnificat“ od strani duhovščine postavil domači župnik J. Rozman na prestol, pripravljen na oltarju sv. Ane. Isti je opravil tam prvič slovesno sv. mašo ter nato v kratki pridigi obrazložil pomen tega nenavadno lepega dne. Tudi Marija višarska morala je postati begunka, — a da se izpolni njeno prerokovanje: „Glej, odslej me bodo blagorivali vsi rodovi zemlje, smo jo prinesli sem, da pri svojem križanem sinu prosi za nas, nam pomore v dušnih in telesnih potrebah, varuje našo domovino. Po Mariji k Jezusu! — Ker je cerkev obsegala le del poslušalcev, se je pridiga ponovila tudi na prostem pred kapelico.

Nato je g. prošt V. Serajnik daroval pontifikalno sv. mašo s „Te Deum“. Darovalo se je ta dan 31 sv. maš, spovednice so bile oblegane. Tudi po končanih opravilih, ob pol 2. uri, so se vrstile množice nepremehoma pred Marijinim oltarjem v glasni molitvi in pesmi. Ob 3. uri je duhovščina opravila slovesne večernice in so se pele lavretanske litanije. Le težko so se zlasti oddaljeni romarji ločili od svetega mesta.

Slavnostna tridnevnicca se je nadaljevala v soboto in nedeljo. V soboto je došla procesija od sv. Antona na Pohorju, pridigoval je g. kanonik Kotnik. Zvečer so bile slovesne večernice s pridigo g. kaplana A. Oblaka. Spovedovalo se je pozno v noč. Vso noč so vstrajali romarji v cerkvi, glasno pojoč in moleč. Kateri drugod niso našli prenočišča, so počivali pod milim nebom na tratah okrog cerkve. V nedeljo so se pričele sv. maše že ob 5. uri zjutraj. Pridigali so ta dan gg.: župnika Gabron in Mojžiček, prof. dr. Gr. Rožman in kaplan Ignac Zupan. Slovesno opravilo je imel g. prošt Gr. Einspieler in zaključil tridnevnicco s slovesnim „Te Deum“. Bivša Avstrija kajpak v zlobni svoji vojski ni pri-

zanesla tudi naši ljubi romarski cerkvi Sv. Križa. Vzela je za sramoten papirnat denar troje večjih zvonov, ugrabila bakreno streho na stolpu, pobrala krasne prednje piščalke iz novih orgelj. Ravno v soboto 13. so bile dospele nove piščalke, kajpak od davčnega tako lepe in dobre kot prejšnje. Postavili smo jih takoj v orgle in jih je g. prošt Einspieler v nedeljo popoldne slovesno blagoslovil in napravil nato slovesne sklepčne večernice pri Marijinem oltarju.

Ob tridnevnicu je bilo vkup: 48 sv. maš, 8 pridig, 2200 sv. obhajil. Nad vse ganljivo je bilo videti, kako iskreno, s kolikim zaupanjem so se te tisočere in tisočere množice klanjale svoji nebeški Materi, da jih povede h križanemu božjemu Sinu, da jim pomore in jih tolaži v tolikih nadlogah, zlasti tudi, da ščiti našo mlado domovino! Pripomni, da je vse dni, v kljub toliki gnječi, vladal kar najzvarnejši red in ni bilo kake nezgode. Samo par drznih žepnih tatov in tatic tudi te dni ni opustilo svojega grešnega početja.

Vsem tisočerim in tisočerim udeležencem gotovo ostane ta prekrasno uspela svečanost v najblažjem spominu do najpoznejših dni. Bila je nad vse lepa poklonitev slovenskega ljudstva nebeški Kraljici, ki nam pomozi tudi zanaprej!

Uspeh potovanja deželnega predsednika dr. Brejca. Ko je naš deželni predsednik dr. Brejc potoval po Koroškem in sprejemal prošnje in pritožbe, je obljubil, da bo željam prebivaistva ugodil. Prebivalstvo je prosilo, da bi davčni uradi zamenjali nemško-avstrijski denar, ki je nam ostal ob priliki nemške okupacije. Vsak je moral naznaniti davčnemu uradu, koliko nemško-avstrijskega denarja ima. Sedaj davčni uradi že zamenjajo avstrijski denar z jugoslovanskim. Glejte, da ne zamudite roka! V Vovbrah je občinski tajnik spravil v svoj žep denar in pobegnil v Avstrijo. Dr. Brejc je obljubil, da se bo škoda povrnila. Gospod deželni predsednik je tudi obljubil, da se bo ljudem povzročena vojna škoda povrnila. Kakor izvemo, bo deželna vlada za sedaj dala nekaj predujema, pozneje pa se bo povrnila cela škoda.

Odvetniški izpit je z dobrim uspehom napravil v Ljubljani g. dr. Boštjan Schaubach, brat narodnega poslanika Fr. Schaubacha. Mladi odvetnik se naseli v Borovljah, kjer bo otvoril svojo pisarno.

Za nadzornika posestev barona Helldorfa je imenovan od urada za agrarno reformo gozd. inženier Fr. Božič, ki že uraduje v Grebinju.

Priznanje in zahvalo za neumorno narodno-vzgojno delovanje je izrekel Višji šolski svet sledečim učiteljem: strok. učitelju Jan. Magerlu, nadučiteljem Hinku Klavori, Petru Močniku in A. Rejcu.

Abiturient Weizer iz Šent Vida v Podjuni je vstopil v službo pri davčnem uradu v Velikovcu.

Bobnar v Velikovcu se je naučil tudi slovensko in razglašal sedaj v slovenskem in nemškem jeziku.

Državno odelenje za zaščito dece v Belemgradu začne s 1. oktobrom izdajati službeni list za zaščito dece ter strokovni list za razpravljanje vprašanj, ki se tičejo dece.

Dr. Peter Jarnik. V najlepši dobi je nenadoma preminul dr. Peter Jarnik, tajnik centralnega urada montanističnih obratov za Slovenijo in poročnik v rezervi. Pogreb se je vršil dne 26. t. m. iz kapelice v Dravljah pri Ljubljani na tamošnje pokopališče. Bog mu daj dobro! Dr. Peter Jarnik je bil doma v Zilski dolini; bil je daljni sorodnik slovečega slovenskega pisatelja in pesnika Urbana Jarnika.

Gostilno v Narodnem domu v Velikovcu bo prevzel s 15. oktobrom g. Korent, ki oskrbuje dosedaj uradniško obednico v Velikovcu.

V Dijaški dom v Velikovcu je bilo sprejetih 46 dijakov in učencev meščanske šole.

Sneg je zapadel prejšnji teden na gorah. Na Djekšah in v Pustrici je napravil veliko škode na sadnem drevju in žitu.

Za okrajnega živinozdravnika v Borovljah je imenovan živinozdravnik Rauter, Slovenec iz Zilske doline.

Uvedenje selske službe. Z dnem 21. septembra se uvede pri kr. poštne uradu v Svetni vasi dostavljanje poštne pošiljatev po selskem pismonoši v sledeče vasi: Kaplja, Št. Janž, Babnjak in Vranjica. Dostavljanje se bo vršilo po vseh hišah omenjenih vasi in sicer v Kaplji in v Št. Janžu vsaki dan, v Babnjaku in v Vranjici pa vsak ponedeljek, sredo in petek.

Poverjenik za uk in bogočasje dr. Karl Verstovšek se je mudil nekaj časa na Koroškem. Oglel si je poslopje meščanske šole v Velikovcu, kjer bo začasno nastanjena državna gimnazija in državno učiteljsko ter poslopje „Dijaškega doma“ v Velikovcu. Gosp. poverjenik je bil zadovoljen, da se je v tem kratkem času pripravila hiša, kjer bodo dijaki dobro oskrbljeni. Obiskal je tudi g. župnika in nadučitelja v Grebinju in Vovbrah.

Poverjenik za notranje zadeve, S. Golia je v spremstvu dvornega svetnika J. Kremenšaka in pukovnika Z. Milenkoviča obiskal dne 23. t. m. velikovski okraj, kjer se je mudil tri dni. Odpeljal se je dne 25. zvečer v Borovlje. Na uradnih dneh v Železni Kapli, Dobrlivasi,

Velikovcu in Pliberku je zaslišaval želje in pritožbe ljudstva, kar je napravilo najboljši vtis, ker je ljudstvo uvidelo, da ima deželna vlada v Ljubljani resno voljo, pomagati Koroščem. Posebno hvaležno je vzelo prebivalstvo skrb gospoda poverjenika zaradi aprovizacije, vojaških podpor in gotovih pritožb radi uprave na znanje.

Škofiče. S 1. oktobrom 1919 se otvori poštna nabiralnica Škofiče, ki spada v dostavni okraj poštne urada Loga vas in ima dnevno zvezo po selskem pismonoši tega urada.

Bilšovs. Na javni dražbi se bode v ponedeljek 20. ob 9. uri dopoldne v Bilčovsu prodala zapuščina gosp. župnika Ant. Tevelna.

Kat. slov. izobraž. društvo „Peca“ v Mežici prired v nedeljo dne 12. vinotoka ob pol štirih popoldne v društveni dvorani pri ToFu ljudsko igro „Domen“. Po predstavi srečolov in prosta zabava, pri kateri sodeluje vrli tamburaški zbor iz Prevalj. Čisti dobiček je namenjen za božičnico, ki jo društvo namerava prirediti revnim delavskim otrokom. Vse prijatelje društva in poštene zabave vabi k obilni udeležbi odbor.

Kat. slov. izobraž. društvo za Borovlje, Podljubelj in okolico vabi vse člane in tudi nečlane, ki se zanimajo za izobrazbo, na izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 5. oktobra ob 3. uri popoldne v otroškem vrtcu v Borovljah. Spored: 1. Kratek govor. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 4. Slučajnosti. Prosimo vse tiste, ki imajo izposojene knjige iz društvene knjižnice, da jih čim prej vrnejo. Kadar bo knjižnica na novo urejena, bomo začeli takoj z izposojenjem knjig. Odbor.

Za dijaško kuhinjo v Velikovcu so darovali: Dr. J. Kotnik 30 K, tovarna za celulozo na Reberci 300 K, dr. Poznik, sodnik 15 K, Kolšak, notar 15 K, gen. Maister 45 K, dr. Dolar 15 K, Pavel Gril 5 K, Šimen Kotnik 5 K, Pilgram 5 K, dr. Anton Svetina 5 K, Ivan Milač 5 K, dr. Fr. Kandare 15 K, gospa dr. Kandaretova 4 K, Batič nadkomisar 15 K, Igljič 5 K, Pečar 5 K, Vrezec, učitelj 15 K, Modic Alojzija, učiteljica 5 K, Paternost, učitelj 5 K, Rudolf Mencin, nadzornik 15 K, kapetan Smola 138 K, Vendramin, nadučitelj 10 K, Primc, davkar 5 K, Justina Repič 30 K, dr. Boštjan Šaubah, odvetnih 20 K, Franc Smodej, poslanec 200 K, Fr. Lužnik, učitelj 5 K, Magerl, mešč. učitelj 4 K, dr. Franc Kotnik 5 K, Rezika dr. Kotnikova 10 K. 5 K se je pri članih zaračunalo za udnino. Živelci nasledniki.

Za „Dijaški dom“ v Velikovcu so darovali Neimenovana 300 K, g. nadučitelj Kendramin 10 K, gpa U. Hafner 30 K, Lizika Čebul 20 K, g. župnik Dolinar 50 K, g. J. Milač 50 K, Neimenovan 50 K. Vsem blagim dobrotnikom izreka vodstvo v imenu revnih dijakov iskreno zahvalo. Rodoljubi! Vaša mladina je Vaša bodočnost. Vredna je, da se zanjo potrudimo. Prispevajte n darujte! Vodstvo se ima zlasti zdaj ob začetku bojevat z velikimi težočami. Darila, bodisi v živilih, bodisi v denarju, sprejema hvaležno vodstvo „Dijaškega doma“ v Velikovcu.

Za slov. kor. invalide je nabral krajevni odbor narodnega sveta Dobrlavas po vaseh dobrolske občine znesek okr. 1300 K, ki ga je dal na razpolago narodnemu svetu za Koroško.

Gorenče. Preteklo nedeljo 21. t. m. so nam zaigrala naša gorenška dekleta lepo igro „Dve materi“, v splošno zadovoljnost. Upamo, da se večkrat vidimo na odru.

Izobraževalno društvo v Globasnici priredi v nedeljo, dne 5. oktobra, ljudsko igro: „Naša kri“. Ker je čisti dobiček namenjen kulturnim potrebam društva, vabimo vse prijatelje naših društev, da si ogledajo igro.

Otvoritev poštne urada Loga vas. Z dnem 25. septembra se otvori na novo poštni urad „Loga vas“ v kraju Loga vas ob Vrbskem jezeru za celokupni poštni promet z dnevno dostavo po celem poštne okraju, obsegajočem občino Loga vas razun vasi Semisvavče in občine Škofiče.

Apače. Josip Stečnik, gostilničar v Apačah, je daroval za Koroške invalide 20 K. Posnemajte.

Dopisi.

Dobrlavas. Na svojem ofic. potovanju po Koroškem je predsednik pokrajniške vlade za Slovenijo in Istro g. dr. J. Brejc v spremstvu poverjenika za kmetijstvo g. prošta Andrej Kalana dne 14. septembra obiskal tudi našo občino. Prebivalstvo je svojega nekdanjega priljubljenega koroškega voditelja navdušeno pozdravilo, domača dekleta so mu s cvetjem okinčala avtomobil. V imenu slov. koroške duhovščine je pozdravil predsednik v vznešenih besedah mil. g. prošt. Matija Randl. Predsednik se je z vsemi razgovarjal, ljubezavno nagovarjal šolsko mladino, povpraševal zastopnike prebivalstva po morebitnih željah ali pritožbah. Vidno je bil razveseljen, ko se mu je od vseh strani zagotavljalo, da aprovizacija dobro funkcijonira, da prebivalstvo hvaležno priznava veliko skrb vlade za ubožno akcijo in promet. Mi bomo zmagali pri glasovanju, a glejte, da zmagamo častno, z

ogromno večino — je rekel g. predsednik ob koncu. Orožnikom je naročil, naj strogo pazijo in brezobzirno zatrejo vsako, tudi najmanjše ščuvanje zoper državo češ: mi ne poznamo tu druge uprave kakor našo. Pri odhodu je predsedniku belo oblečena šolarica izročila krasen šopek. Njegove izpodbudljive besede nam ostanejo v hvaležnem spominu.

Žrelec. Demarkacijska črta je prinesla pri nas novo orientacijo. Slovenci onstran črte si želijo priti k nam, naši nemčurji pa tja. Slovenci brez izjeme pravijo: če ravno imamo samo pol ure v Celovec, se mu radi odpovemo, samo da pridemo k vam. Nemčurji pa: samo v Celovec nas pustite. Kaj nam za slovenske matere. Slovenci čakajo mirno na rešitev, nemčurji pa besnijo od jeze in napadajo onstran črte celo svojo kri. Tako je v soboto 13. septembra napadel iz ugledne slovenske družine Košatove brat nemčur svojega brata, pridnega fanta, ter ga po krivem naznanil orožništvu, ki ga je nato odvedlo v zapor. Isto noč so nemčurji iz Žalca napadali razne slovenske hiše po noči ter hoteli Slovence pretepsti, p. d. Krajncič, pošten kmet se je le z vilami ubranil zbesnelim propalicam, ki so ga napadli s kamni, katere so imeli v robec zavite. Ker sicer nimajo korajže se nemčurji upijanjajo, da tako po stari avstrijski metodi preidejo zum Angriff. Obenem pa nemški časopisi neprenehoma kličejo antantno komisijo zoper župnika v Žrelcu, ki je tam napravil red in mir. Štimce so čudno v skrbeh za službo božjo, ker jo želski nemčurji ne obiskujejo, ki sploh nikoli niso zahajali v cerkev. Pretepov ni več, vlomov v slovenske hiše ni več, na polju nikdo več ne krađe. Kaj bo to, če bodo Jugoslovani gledali vedno le na red in mir? Nemčurjem ni več prestatu zato javkajo vsak drugi dan v graških in celovških listih. Tisti zlati časi so minuli, ko so bili Žrelski nemčurji varni pred vsakim žandarmom, Slovincu se ni treba več skrivati, javno sme vsak govoriti svoj starodavni slovenski jezik in noben orožnik ga ne zataji. Da, da usoda je za enkrat obrnila svojo kolo.

Žel. Kapla. Iz Zel. Kaple prihajajo pritožbe brez podpisa o domnevanih nepravilnostih pri aprovizaciji. Ker je postopati le tedaj, če so priče in dokazi na razpolago, naj vsak, ki izve za kakšne nepoštenosti, tiste naznani s svojim imenom pri oblasti, ki bo gotovo krivico odpravila.

Kotmaravas. Dne 22. septembra je bila najdena še živa tuja okoli 35 let stara ženska na Trabezinskih travnikih pri Kotmarivasi. Nekaj minut po najdbi je umrla. Ženska je kakih 160 cm visoka, kratko ostrizanih črnih las, sivih oči in zdravih zob. Oblečena je v tanko flanelasto bluzo brez srajce, belo spodnjo in rujavu gornje krilo, črn klotast predpasnik. Na nogah je imela črne moške nogavice in moške čevlje. Na levi roki ima prstan iz aluminija z letnibo 1914—1919. Kdor ve kaj o tej tujki, je prošnje, da to sporoči na župnijski urad v Kotmarivasi.

Kotmaravas. Od vere sta odpadle Barbara Müller, pd. Novinjakova v Čahorčah in Alojzija Topličar; njen oče je bil nekdanj posestnik na Motajdmovi hiši v Kotmarivasi. Protestanti so z njima mnogo pridobili.

Borovlje-Podljubelj. Kljub najhujšemu pritisku bivše avstrijske vlade in neštevilnim zaprekam od vseh strani je ostal precejšen del našega delavstva zvest svoji slovenski materi in temu, kar ga je ona učila in mu vsadila v dušo. Odkar ne čutimo več težke pesti, se je vzbudil v nas tudi nov pogum, zaplalo v naših žilah novo življenje. Dokaz temu vam podamo zopet v nedeljo dne 19. oktobra ob pol 4. uri popoldne, ko bomo v „Delavskem domu“ v Podljubelju igrali veselo igro „Moč uniforme“. Smejali se bomo, kakor se že dolgo nismo, pa tudi videli, kam moč pride, če žena njegove hlače nosi. Zato pridite vsi, ki ljubite pošteno zabavo.

Gospodarske novice.

Apače. Ustanovljena je pri nas podružnica kmet. družbe v Ljubljani. Članov je 32; pristopili so k družbi torej prav vsi posestniki. Pred kratkim je predaval inženier Tavčar o raznih panogah kmetijstva. Zanimanje, s katerim so ga došli poslušali, naj mu bode zahvala za trud. Dober je list „Kmetovalec“ in izboren; a živa beseda se še povsem drugače človeka prime.

Veliko glin se nahaja v okolici Škofič ob Vrbskem jezeru, katero je prej prebivalstvo izvažalo za izdelovanje loncev v Celovec. Na to opozarjamo naše obrtnike.

Otvoritev gospodarske pisarne v Borovljah. Da se nudi prebivalstvu slovenskega dela Koroške nadomestek za celovski trg, je okrajno glavarstvo v Borovljah ustanovilo v svojem delokrogu gospodarsko pisarno za vse gospodarske panoge, n. pr. 1. za blagovni in 2. za denarni promet, 3. za nepremičnine, 4. za [nameščenje trgovcev, obrtnikov in delavcev. Ta pisarna bo služila tako Koroščem, kakor tudi ostali Sloveniji v orientacijo

in prospeh pozitivnega gospodarskega dela. Pisarna že posluje.

Vovbre. V nedeljo 21. septembra se je vršilo zborovanje najemnikov veleposestva Helldorfa, kjer so inž. Božič kot nadzornik veleposestva, ravnatelj kmetijske šole v Velikovcu Šega in oskrbnik Pavlica razložili ljudstvu, kako namerava naša vlada razdeliti veleposestva, kadar se izvede agrarna reforma. Ljudstvo je z zanimanjem sledilo govornikom in pričakuje resnega dela in zdrave reforme v novi državi, ker se je naveličalo služiti tujcu in hoče, da je gospodar na zemlji, ki jo obdeluje.

Dobrlavas. Ustanovitev kmetijske podružnice za območje Dobrlavas se je vršila dne 8. septembra. Govorila sta gospoda nadzornik kmet. družbe v Ljubljani inženjer Savčar in župnik Vinko Poljanec iz Škocijana. Za predsednika podružnice je bil izvoljen posestnik Janez Kranjc pod. Zilan, za njegovega namestnika pa posestnik Mart. Greif pod. Laškolnik, oba vzorna gospodarja. Za tajnika in blagajnika sta bila zbrana vrla mladeniča Edvard Kigler in Martin Vaštl. Pristopilo je takoj okoli 60 članov. Seveda mora to število narasti na najmanj 200. Dobrolski kmetje pristopite vsi, naročite naš strokovni list „Kmetovalec“, ki bo vaš dober svetovalec v vseh gospodarskih zadevah. Podružnica vam bo izposlovala podpore pri nabavi plemenske živine, bo skrbela s predavanji za gospodarsko izobrazbo vaše mladine in vam šla na roko pri nabavi kmet. orodja, umetnih gnojil in sadik. Vse imetje prejšnjega „Gauveraina“ je prešlo na našo podružnico.

Listnica uredništva.

Dopisnikom: Prosimo, kratkih, jedrnatih poročil, da imamo prostora na razpolago tudi za druge, sedaj silno važne zadeve. — Malgajeva čitalnica: G. posl. Grafenauer: Hotel Union, Ljubljana; ali pa Narodno predstavništvo Belgrad.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.
Ogovorni urednik: **Otmar Mihalek**.
Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

MALA NAZNANILA.

Duhovnik v pokoju, še pri zdravju in moči, želi priti na izpraznjeno župnijo v Jugoslaviji, ki se sookrujuje, da bi tam opravljal božjo službo in pomagal tudi v dušni paši. Zahteva se prosto in čedno stanovanje blizu cerkve, vrt in če mogoče tudi drva in nekaj polja. Na visoke gore ne gre. Naslov pove upravništvo „Mir“-a v Prevaljah. (Znamka za odgovor).

Vsem župnim uradom se naznanja, da so rojstni in krstni listi zopet na novo izšli in se dobijo v trgovini Jožefa Vajncera v Pliberku.

Svarilo! Ko so nemške tolpe v začetku maja letošnjega leta mojo trgovino in stanovanje izropale, so izginile tudi vse moje trdkine štampilje. Ker sem se prepričal, da neki zlobneži sedaj moje štampilje za naročila izrabljajo, opozarjam tovarne, trdke in drugo slavno občinstvo, s katerim sem bil v trgovski zvezi, da nisem plačnik takih naročil in so le tista naročila veljavna, katera so opremljena z mojim lastno-ročnim podpisom! — Albin Novák, trgovec v Sinčivasi.

„SAVINJA“

društvo lesnih trgovcev in industrijcev v Celju kupi vsako množino rezanega, tesanega in okroglega mehkega, kako: tudi kostanjevega lesa ter bukovih drv. Tozadevne ponudbe z navedbo cen prosimo na naslov „Savinja“, Kapucinska ulica 5, I. nadstr. ali pošt. predal 1.

Ali ste že naročeni na MLADO JUGOSLAVIJO?

Naroča se pri Okrajnem šolskem komisariatu v Velikovcu in stane celoletna naročnina 6 kron.

INSERATI.

VABILO

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice na Suhi,

r. z. z. n. p.

ki se vrši, dne 9. oktobra 1919 ob 11. uri v posojilničnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Potrditev računskega zaključka za l. 1918.
3. Volitev novega odbora.
4. Slučajnosti.

Odbor.

Občni zbor posojilnice v Hodišah,

r. z. z. n. o., v župnišču v Hodišah

se vrši dne 12. vinotoka ob pol 15. uri

Dnevni red: 1. Poročila odbora. 2. Odobrenje letnega računa. 3. Čisti dobiček. 4. Volitev odbora. 5. Slučajnosti.

ODBOR.

Vzgajališče

(Internat) za deklice.

Da ustrezajo pomnoženi potrebi, so šolske sestre v „Narodni šoli“ v Št. Rupertu pri Velikovcu razširile svoj dekliški internat. Sprejmejo se deklice, ki hočejo obiskovati gimnazijo, učiteljske ali meščanske šole v Velikovcu, ljudsko-šolske učenke, ki hočejo obiskovati javno pet-razredno dekliško šolo v „Narodni šoli“, in večje, šoli odrasle deklice, ki želijo obiskovati gospodinjstvo šolo v „Narodni šoli“. Na vseh, zgoraj navedenih šolah se začne šolsko leto dne 1. oktobra, na gospodinjstvo šoli pa 1. novembra t. l. — Na svoji pristavi sprejmejo šolske sestre tudi nekaj dečkov v oskrbo, ki hočejo obiskovati šole v Velikovcu. — Nadaljna pojasnila dajejo šolske sestre v „Narodni šoli“ v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Odvetnik

dr. Viktor Sušnik

naznanja, da je otvoril svojo pisarno

v Pliberku, Guštanjska cesta št. 7.

Izjava.

Vdovski in sirotinski zaklad: Zavarovalni oddelek (pogodbena družba: življenjska zavarovalnica „Feniks“ na Dunaju) okrajna poslovalnica v Velikovcu naznanja v smislu poziva predsedništva deželne vlade za Slovenijo in delegacije ministrstva financ za Slovenijo in Istro v Ljubljani z dne 9. aprila 1919 št. 1060/pr. (Uradni List LXXVI), da se plačujejo dospevajoče zavarovalnine v političnem okraju Velikovec pri okrajni poslovalnici v Velikovcu, Gor. poštna ulica št. 127.

Izjavljamo tudi, da zavarovane stranke, katere zavarovalnih obrokov iz kateregakoli vzroka do danes še niso plačale, ne bodo trpele nobene škode, ako vse plačljive obroke sedaj takoj plačajo. Istočasno naznanjamo, da še vedno sprejemamo spremembe vojnoposojilnih zavarovanj v navadna življenjska zavarovanja na denar v gotovini in smo za vsakovrstne tozadevne informacije na razpolago.

Velikovec, 27. septembra 1919.

Ivan Oswald, vodja.

Rezan in okrogel les

tramove, drva, oglje kupuje vsako množino

„DRAVA“

lesna trgovska in industrijska družba z o. z. v Mariboru.

Okrajno glavarstvo Velikovec.

Vsem občinam!

Žitni zavod v Ljubljani je sklenil, da kupi na Slov. Koroškem žita in druge poljske pridelke, ki jih kmetovalci za lastno prehrano ne potrebujejo. V ta namen je poslal na Koroško zastopnike, ki se nahajajo v Pliberku, Dobrlivasi in Velikovcu.

Da se zamore izvršiti nakup gladko in hitro, odreja okrajno glavarstvo sledeče:

Občine zberejo natančno zanesljive podatke, koliko in katere vrste pridelkov kmetovalci brez škode na lastno prehrano lahko prodajo in katere pridelke in gospodarske potrebščine da želijo sami nakupiti.

Občine vpošljejo nato zbrane podatke in sicer:

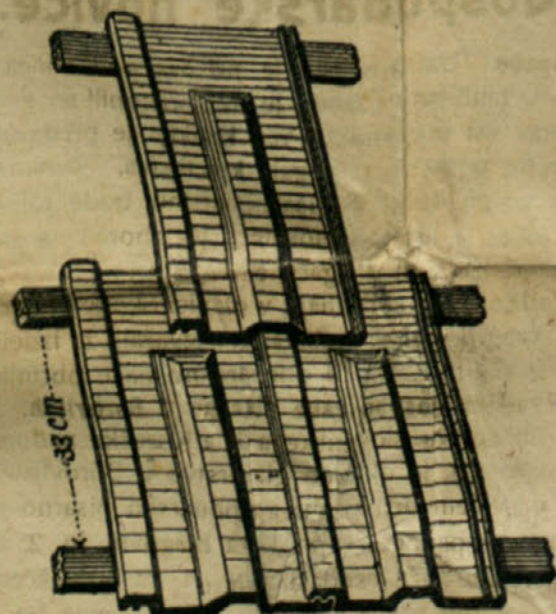
1). Občina sodnega okraja Pliberk, občina Ojstrica in Globasnica na naslov: g. Avguštin Igljč, uradnik žitnega zavoda v Pliberku. Narodni svet.

2). Občine sodnih okrajev Dobrlavas in Železne Kaple ter občina Pokrče, Grabštajn, Medgorje, Radiše in Zrelec na naslov: g. Anton Butterer, uradnik žitnega zavoda Dobrlavas, občinski urad.

3). Občine sodnega okraja Velikovec, občini Labud in Legerbuch na naslov: g. Albin Pevar, uradnik žitnega zavoda v Velikovcu, okrajno glavarstvo.

Kedaj in kje se blago prevzame, se bo občini pravočasno naznanilo.

Vodja urada: Kaki s. r.

Združene opekarne

preje

F.P. VIDIC & KOMP. VIČ — IVAN KNEZ BRDO

nudijo

zarezane strešnike.

Vprašanja na F. P. Vidic

Komp., Ljubljana.